СЕСМИМ
ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Жендэрийн асуудлыг байгаль орчны салбарын бодлого үйл ажиллагаатай уялдуулах нь

Б.Алтанцоож, СЕСМИМ, Жендэрийн зөвлөх

2017.09-19

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA

СЕСМИМ
ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Агуулга

Танилцуулга	зорилго	Ойлголт, тодорхойлолт	Жендэр ба тогтвортой хөгжил, байгаль орчин
Үзэл баримтлал	Жендэрийн эрх тэгш байдлын үзэл баримтлал	Жендэрийн үзүүлэлт	Ядуурал
Хууль эрхзүй, бодлого хөтөлбөр	Үндэсний хууль тогтоомж	Бодлого хөтөлбөрүүд	

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA

Тодорхойлолт

Нийгмийн бүлгүүдийн тэгш оролцоо

- Нутгийн иргэд, үндэсний цөөнх, залуучууд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, эрэгтэйчүүд, эмэгтэйчүүдийн нийгмийн оролцоог нэмэгдүүлэх, тэдэнд тулгамдаж буй хөгжлийн тэргүүлэх чиглэлүүдийг Бодлого хөтөлбөрт тусгах, оролцоо, үр ашиг хүртээмжийг нэмэгдүүлэх

Жендэрийн мэдрэмж

- Эрэгтэйчүүд, эмэгтэйчүүдийн гүйцэтгэж буй жендэрийн үүрэг хариуцлага, ялгаатай байдлыг харгалзан нийгмийн харилцаа, хөгжлийн үйл явцад жендэрийн эрх тэгш байдлыг бэхжүүлэх

Жендэрийн эрх тэгш байдал

- Эрэгтэйчүүд, эмэгтэйчүүд тэгш эрхтэй байж ижил үүрэг хариуцлага, боломж эдлэх

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Жендэрийн эрх тэгш байдлын үзэл баримтлал

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Жендэрийн тэгш байдлын гол үзүүлэлтүүд

Эрүүл мэндийн хүртээмж:

Хүйсийн урвуу харьцаа

Боловсролын хүртээмж: Их дээд сургуулийн боловсрол эзэмших түвшин хүйсээр ялгаатай.

Хөдөлмөр эрхлэлт

Хүйсийн тэнцвэргүй байдал, нөлөө

Шийдвэр гаргах түвшин:Бүх түвшинд шийвэр гаргах, төлөөлөх түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоо, боломж доогуур

ядууралд зүүлэх үр

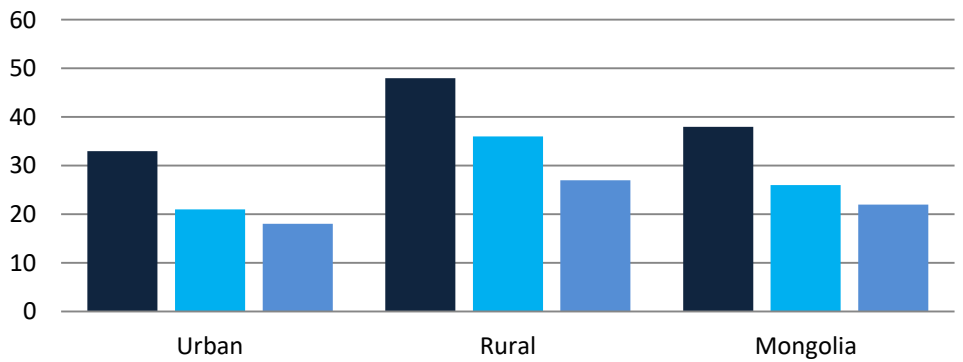

Source:NSO

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Тогтвортой хөгжил ба Жендэр

Тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал:

•1992 онд Рио де Жанейро, **НҮБ-ын "Хүрээлэн буй орчин, хөгжил" сэдэвт дээд хэмжээний чуулга уулзалт**

- **дэлхий дахинд байгаль орчин, нийгэм, эдийн засгийн асуудлыг зөв зохистой хослуулан хөгжих агуулга бүхий тогтвортой хөгжлийн гол үзэл баримтлал**

•2012 онд Рио де Жанейрод НҮБ-ын Тогтвортой хөгжлийн чуулган *(Rio+20)*

- **эдийн засаг, нийгэм, байгаль орчны харилцан хамаарлыг хөгжлийн гол тулгуур үзүүлэлт болгох эдийн засаг, нийгэм, байгаль орчны харилцан хамаарлыг хөгжлийн гол тулгуур үзүүлэлт болгон** цогцоор нь авч үзэхийг чухалчлан, ядуурлын эсрэг, нийгмийн оролцоот, хүртээмжит ногоон хөгжил

- 2015 онд НҮБ-ын Дээд хэмжээний чуулган хуралдаж дэлхий нийтэд ядуурлыг бууруулах болон тогтвортой ирээдүйд хүрэх 17 зорилго, 169 зорилтыг багтаасан “Тогтвортой хөгжлийн зорилт -2030” үзэл баримтлал баталсан

- 2016 оны 2-р сард “Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”

МУ Тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030

- Байгаль орчны тогтвортой хөгжил нь **байгалийн нөөцийг үр өгөөжтэй ашиглан,** экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгалж, үр шимийг урт хугацаанд хүртэх боломжийг бүрдүүлэн **хүртээмжтэй эдийн засгийн өсөлт**, **нийгмийн тогтвортой хөгжлийн суурь,** хүний амьдралын чанарыг сайжруулах үндэс болно.

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН
МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Тогтвортой хөгжил ба Жендэр

Ногоон хөгжлийн үзэл баримтлал

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

БОДЛОГО ХУУЛЬ ТОГТООМЖ

Монгол улсын Тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал 2030	• Тогтвортой хөгжилд иргэдийн оролцоог дэмжих • Ядуурлыг бууруулах, нийгмийн бүлгүүдийн тэгш оролцоо хүртээмж, жендэрийн эрх тэгш байдлыг дэмжих
Ногоон хөгжлийн бодлого 2014	• Ногоон эдийн засаг, цэвэр технологи дэмжих • Ногоон ажлын байр, ядуурлыг бууруулах арга хэмжээ
Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай Монгол улсын хууль 2011	• Улс орны хөгжилд эрэгтэй, эмэгтэй хүйсийн тэгш оролцоо • Нийгмийн бүлгүүд- нийгмийн үйлчилгээний тэгш хүртээмж • Тэгш бус байдлыг устгах (улс төр, эдийн засаг, нийгэм, соёл, гэр бүлийн харилцаа,
Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийг хэрэгжүүлэх дунд хугацааны стратеги 2013-2016	• *“…жендэрийн асуудлыг бүх шатны салбарын бодлого хөтөлбөрт уялдуулан тусгах …”*

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA

СЕСМИМ
ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

БОДЛОГО ХУУЛЬ ТОГТООМЖ

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр

2017-2021

- Жендэрийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт
- Жендэрээс үүдэлтэй ялгаварлан гадуурхалтыг устгах арга хэмжээ
- Хуулийн хэрэгжилт
- Нийгэм, эдийн засаг, улс төр гэр бүлийн харилцаанд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах

Байгаль орчны салбарын Жендэрийн стратеги 2014

- Байгаль орчны салбарын бодлого хөтөлбөр үйл ажиллагаанд жендэрийн асуудлыг уялдуула, ногоон хөгжлийг дэмжих
- ***Ногоон хөгжилд эрэгтэй эмэгтэй хүмүүс, нийгмийн бүлгүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх, салбарын бодлого үйл ажиллагааны үр шимийг адил тэгш хүртээх***

Сорилт, бэрхшээлүүд

Нийгмийн бүлгүүдийн оролцоо, жендэрийн эрх тэгш байдлыг салбарын бодлого хөтөлөртэй уялдуулан хэрэгжүүлэхэд нэгдсэн удирдлага, аргачлал хангалтгүй. Ойлголт, хандлага дутмаг

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр
Байгаль орчны салбарын жендэрийн стратеги-

2014 онд боловсруулагдан батлагдсан “Байгаль орчны салбарын жендэрийн стратеги 2014-2030”-ийн эрхэм зорилго нь эмэгтэй эрэгтэй хүмүүс, нийгмийн бүлгүүд, орон нутгийн хөгжлийн хэрэгцээнд суурилсан, оролцоог болон үр өгөөжийг тэгш хүртэх боломжийг хангасан ногоон хөгжлийг дэмжихэд оршиж байна.

Уг стратегийн хүрээнд хот хөдөөгийн оршин суугчид, тэдний бүлэг, байгууллагуудыг ногоон хөгжлийн хөдөлгөгч хүч гэж үзэн, тэдний ногоон хөгжлийн үйл явцад илүү утга учиртай, үр өгөөжтэй оролцох боломжийг нээхийг зорьсон бөгөөд стратегийн 3-р зорилгыг “эмэгтэй эрэгтэй хүмүүс, нийгмийн бүлгүүд, орон нутгуудад ногоон хөгжилд оролцох, үр ашгийг нь хүртэх илүү өргөн боломжийг нээх” гэж томьёолсон байна. Энэ зорилгыг хангахын тулд дараах 3 зорилтыг тавьжээ. Үүнд:

- Байгаль орчны салбарын мэдээллийг илүү хүртээмжтэй болгох, эмэгтэй эрэгтэй хүмүүс, нийгмийн бүлгүүд, орон нутгуудын оролцооны чадавхийг дээшлүүлэх,
- Орон нутгийн иргэд, бүлэг нөхөрлөлүүд, эрдэм шинжилгээний байгууллагууд, ТББ болон олон улсын байгууллагуудыг байгаль орчны салбарын бодлого төлөвлөлт, хэрэгжилт, үнэлгээнд илүү үр дүнтэй оролцуулах,
- Эмэгтэй эрэгтэй хүмүүсийн, нийгмийн бүлгүүдийн, орон нутгуудын хэрэгцээнд нийцсэн ногоон ажлын байрыг нэмэгдүүлэх.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada
AGRITEAM CANADA

СЕСМИМ
ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Байгаль орчны салбарт ажиллагсад (хүйсээр)

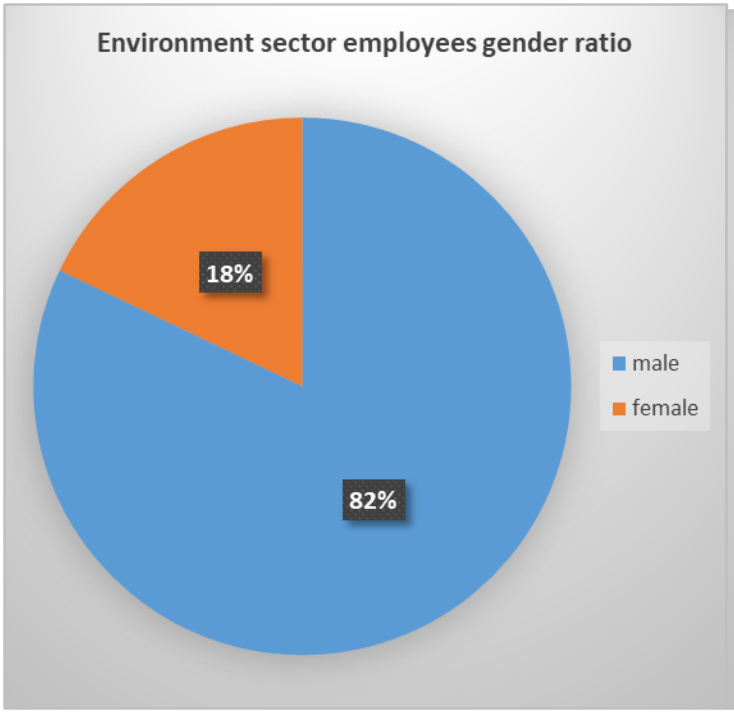

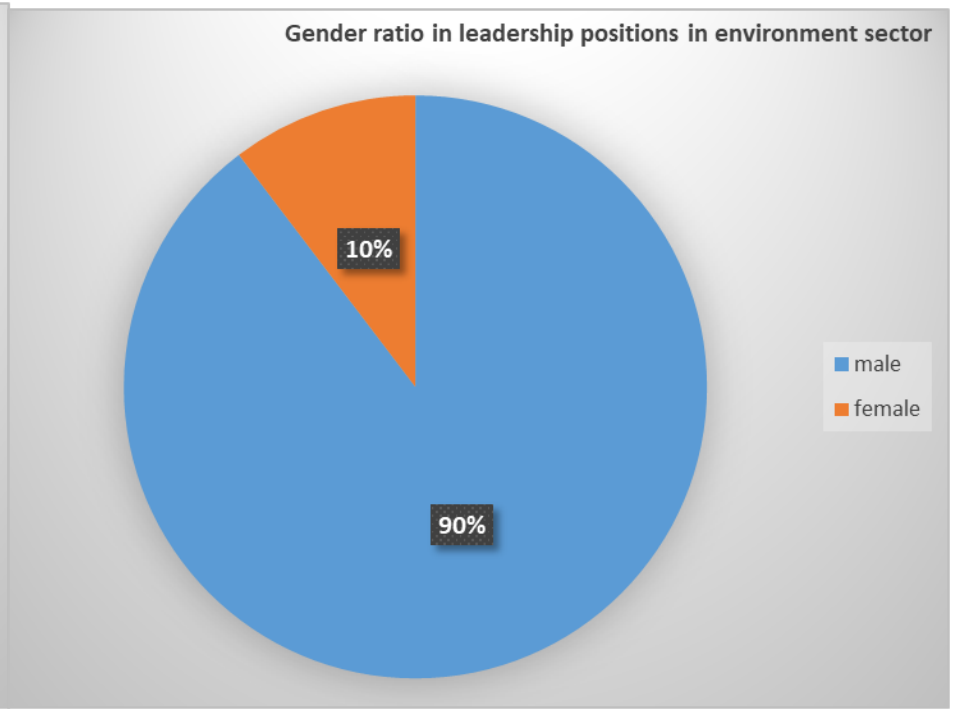

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Хүйсээр ангилсан тоон мэдээлэл нь бодлогын асуудлыг тодорхойлох арга хэрэгсэл.

Gender ratio in Leadership positions and overall employment MoETЭНЭ ХЭСГИЙГ ДАХИН

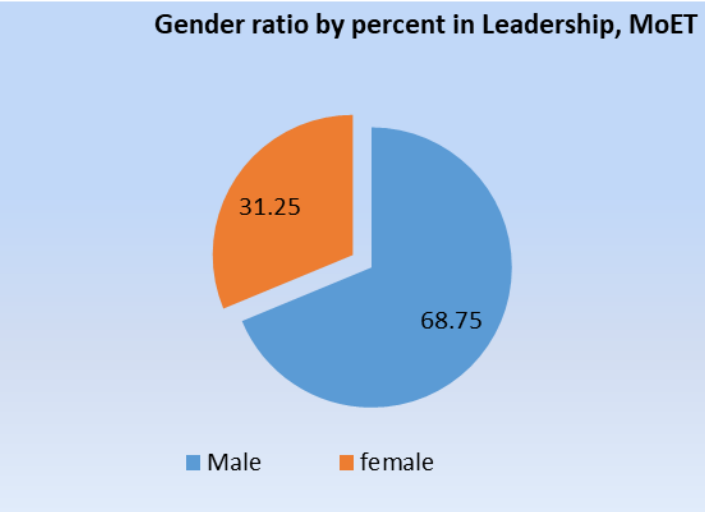

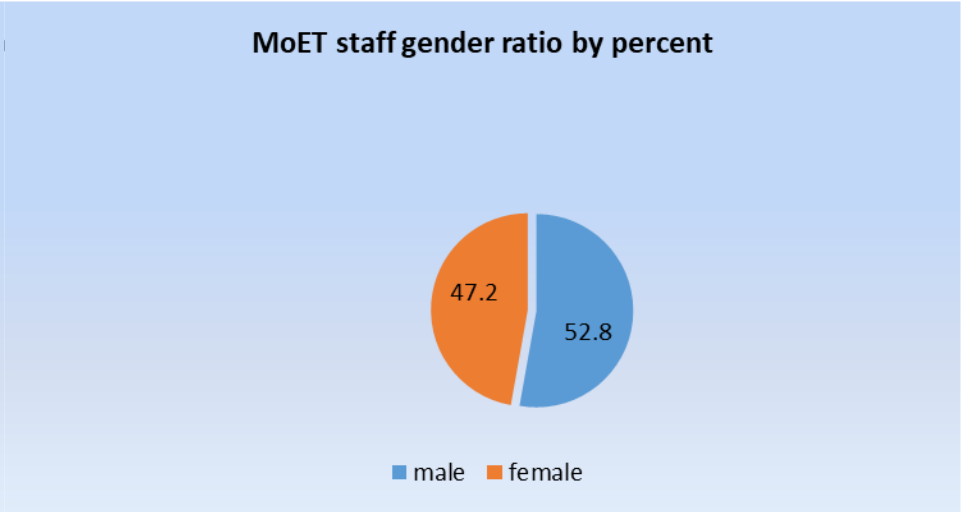

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada
AGRITEAM CANADA

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН
МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

БАЯРЛАЛАА!

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA